

Predsednik Peruja za odločni nastop OAD

Manuel Prado je svetu Organizacije ameriških držav predložil odločni nastop proti komunizmu, ki skuša prodrati v Latinsko Ameriko.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik republike Peru Manuel Prado, ki je v Združenih državah na 9-dnevem uradnem obisku, je na posebnem seji sveta Organizacije ameriških držav predložil tem odločen nastop proti komunizmu. Ta naj se v ta namen poveže z NATO.

Prado se je v svojem govoru zavzel za "skupni napor za jamstvo avtonomije Amerike" na temelju samoodločitve ljudstva in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav. Vsaka država mora na temelju prvega načela živeti nemo teno, toda to mora biti omejeno na določeno raven, kjer je zajamčena svoboda naroda v pogledu izražanja volje pri svobodnih volitvah. Zastopnike OAD je opozoril, da bi spoštovanju omenjenih dveh načel ne smemo iti tako daleč, da bi spravljali v nevarnost sam njihov obstoj. Proti očitni zlorabi teh načel morajo države nastopiti skupno v svojo lastno korist.

Ves govor je bil očitno namenjen razmeram na Kubi. Peru je s Kubo že lani prekinil redne diplomatske odnose, ker se ne ta vmešavala v notranje zadeve Peruja. Predsednik republike Peru je v svojem govoru pozval članice OAD za skupni nastop proti Kubi, ki ogroža njih vse.

Izredno zasedanje ni opravilo svoje naloge

COLUMBUS, O. — V petek se je sešla na izredno sejo zakonodajna država Ohio, da obravnava in potrdi predlog za okoli 40 milijonov novih sredstev za bolnišnice, šole in druge splošne javne potrebe.

Predlog je bil v poslanski zbornici sprejet soglasno po kratki debati, naletel pa je na odpor v Senatu. Po treh in pol urah je predlog končno propadel, ker ni dobil večine. Zanj je glasovalo 18 senatorjev, prav toliko pa proti njemu.

Guverner Michael DiSalle je zaradi tega neuspeha ostro kritiziral tako republikanske člane zakonodaje kot tudi demokratske. Večino v obeh zbornicah imajo republikanci.

Senat potrdil novega upravnika "Pomoči tujini"

WASHINGTON, D.C. — Senat je pred zaključkom zasedanja potrdil predsednikovo imenovanje newyorškega odvetnika Fowlerja Hamiltona za upravnika Agencije za mednarodni razvoj, katere naloga je voditi uporabo ameriške pomoči tujini.

SHOWERS

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno in toplo, možnost neviht, najvišja temperatura 85.

Novi grobovi

Mary Lukans

V soboto je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici po več letih bolehanja 80 let stara Mary Lukans, roj. Drenik, z 29775 Phillips Ave. v Willowicku. Pokojna je bila doma v Straži pri Novem mestu na Dol., od koder je prišla v Ameriko leta 1900. Bila je vdova, mož Frank ji je umrl jeseni 1950. Za njo žalujejo otroci: Frank, Michael, John, Ann Stacknick, Henry, Thomas, George in Helen Ellis; Joseph in Mary sta umrla pred njo; 16 vnukov in vnukinj, 16 pravnukov in pravnukinj, brat John in sestra Jennie Rajer in Terezija (v Jugoslaviji). Brat Feliks je umrl. Pokojna je bila članica Društva sv. Helene št. 193 KS-KJ. Pogreb bo jutri ob 8:15 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Bruce Frank Fidel

Kmalu po rojstvu je umrl v St. Ann's bolnišnici Bruce Frank Fidel, sinček Franka Fidela in njegove žene Wilme, roj. Thiel, z 24801 Stephens Rd. Žalostni starši imajo dva otroka, Davida in Susan. Pogreb pokojnega bo jutri popoldne iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd.

Papež obsodil izgon duhovnikov s Kube

Upa še vedno, da bosta dobra volja in mir prevladala nad prenapetimi zaključki.

RIM, It. — Papež Janez XXIII. je opozoril v govoru pri javnem sprejemu vernikov v Castel Gandolfo na preganjanje Cerkev na Kubi v "Antiljih pred vrati obeh Amerik", protestiral proti izgonu duhovnikov, pa vendar izrazil upanje, da bo zmaga la dobra volja nad prenapetimi sklepi.

Papež je dejal, da vneto želi dobro "ljubljenemu kubansku ljudstvu — njegov socialni napredek, notranji mir in slogeter versko svobodo". Nič ni omenjal, da ima v načrtu kake cerkvene kazni proti onim, ki so zagrešili nasilje nad katoliško cerkvijo na Kubi.

Vodja kubanske revolucije Fidel Castro dolži katoliško duhovščino sodelovanja z državnim tajnistvom in obveščevalno službo Združenih držav z namenom, da povzročajo notranje nemire in tako pomagajo v mednarodni kampanji proti Kubi. Očitki so seveda brez osnove. Komunistične in druge diktature so take očitke uporabljale in jih uporabljajo za svoje ostre nastope proti Cerkvi.

Znani črnski zagovornik imenovan za sodnika ZD

HYANNIS PORT, Mass. — Predsednik Kennedy je imenoval znanega črnskega odvetnika Thurgooda Marshalla za zveznega prizivnega sodnika v državi New York. Predno ga bo Senat potrdil, bo prišlo brez dvoma do ostre borbe, ker se bodo južni demokrati imenovanju upirali.

Marshall je glavni zagovornik Narodne zveze za napredek barvnih ljudstev (NAACP) in brani črnske civilne pravice in se zavzema za njihovo enakopravnost od l. 1938.

Segregacija nezakonita na meddržavnih busih!

Meddržavna trgovinska komisija je prepovedala segregacijo na avtobusih, ki vozijo preko državnih meja.

WASHINGTON, D. C. — Borba "jahačev svobode" proti segregaciji na meddržavnih avtobusih je bila uspešno zaključena, ko je Meddržavna trgovinska komisija vsako ločevanje potnikov po rasi v teh avtobusih prepovedala. Prepovedala je tudi ustavljanje teh avtobusov na postajah in pred restavracijami, kjer imajo ločene prostore za bele in črne goste. Komisija je to odkolila na predlog pravosodnega tajnika Roberta Kennedya, vložen 29. maja letos.

Za prvi prestopke nove odredbe je določena kazen od \$100 do \$500, za drugi pa od \$200 do \$500. Lastniki avtobusnih podjetij, ki vzdržujejo meddržavni promet, so po odredbi obvezani Komisijo obvestiti najkasneje v teku 15 dni o vsakem prestopku odredbe, pa naj bo to od strani privatnikov, mest ali držav.

Sen. Lausche 'iznenaden' nad imenovanjem Greena

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je poslal Senatu imenovanje Bena C. Greena, načelnika Okrajnega volivnega odbora v Clevelandu, za zveznega sodnika severnega dela države Ohio, Jacka Pecka pa za sodnika v južnem delu Ohia.

Sen. Frank J. Lausche je ob imenovanju Greena izjavil: "Jaz sem bil iznenaden, ko sem zvedel, da je predsednik imenoval Greena na to sodišče. Bojim se, da ne bodo niti splošna javnost niti odvetniki čutili, da je bilo to imenovanje brez politične dominacije, neoziraje se na poštenost in sposobnost g. Greena. Jaz imenovanja ne bom odobril."

Med tem ko je bil Jack Peck tajnik guv. Lauscheta in ga je torej smatral za njegovega človeka, je Ben C. Green eden glavnih sodelavcev Raya Millerja, načelnika demokratske stranke v Cuyahoga okraju, ki je v sporu s Frankom J. Lauschetom, ki pa se je sicer prva v vsej deželi odločno in jasno izrazila za Kennedyvevo kandidaturo za predsednika Združenih držav.

Japonska svari Sovjetijo

TOKIO, Jap. — Japonska vlada je ostro protestirala proti preskušanju atomskega orožja v Sovjetski zvezi, ki je povečalo radioaktivnost ozračja nad Japonsko od nevarnega obsega.

Japonski strokovnjaki trdijo, da so Sovjeti izvedli vrsto poskusov z novimi jedrskimi bombami.

Povečano število patrol

BERLIN, Nem. — Armada ZDA je v zadnjih dneh pomnožila število patrol na avtomobilski velenosti med Berlinom in Zah. Nemčijo, da bi mogla lažje in uspešneje varovati vojaško osobe, ki potuje po tej cesti.

Povečanje števila patrol je odredil gen. L. Clay, predsednik osebni predstavnik v Zah. Berlinu, ko so komunistične oblasti v četrtki zadržale dva ameriška vojaka na cesti za šest ur.

Poljski škofje so proli vmešavanju komunistične države v — verski pouk!

LONDON, Vel. Brit. — Poljski škofje so izdali posebno pastirsko pismo, v katerem sporočajo duhovnikom in vernikom, da ne bodo dovolili vmešavanja države v verski pouk mladine. Objavili so, da bodo duhovniki odklonili od vladne ponudbe plačo \$42 na mesec za poučevanje in da ne bodo dovolili državnim nadzornikom, da bi s svojo prisotnostjo motili pouk.

Pastirsko pismo škofov pravi, da bo Cerkev poskrbela za verski pouk vseh otrok, katerih starši to želijo. "To je pravica Cerkev, ki se ji ne bomo odpovedali," izjavljajo poljski škofje v svojem pastirskem pismu.

Po dogovoru med Cerkvijo in državo iz l. 1956 je imela Cerkev pravico poučevati verouk v javnih šolah. Vlada je sedaj ta dogovor prelomila, poučevanje verouka v javnih šolah prepovedala, ponudila plačo duhovnikom, ki bi ga učili v privatnih prostorih, pa si zato lasti pravico njihovega nadzorovanja. Cerkev je to vmešavanje komunistične države v njene zadeve odločno zavrnila.

Katoliška cerkev pod vodstvom kardinala Štefana Višinškega in komunistična država pod vodstvom Vladislava Gomuške se borita za dušo Poljske. Doslej se je Cerkev izkazala za močnejšo kljub vsemu nasilju od strani države.

Grki bodo volili

Predsednik dosedanje vlade Karamanlis je prepričan, da je sedaj primeren čas za volitve, če hoče odnesti čim lepšo zmago.

ATENE, Grč. — Kralj Pavel je na predlog vlade razpusil parlament in imenoval novo vlado pod predsedstvom gen. Konstantina Dovasa, da izvede za 29. oktober določene volitve v novo narodno skupščino.

Predsednik dosedanje vlade Karamanlis bi lahko čakal z volitvami do prihodnjega maja, pa je prepričan, da je sedanj čas zanj ugoden. Poleg njegove Narodno radikalne unije bosta pri volitvah nastopili še Centralna unija pod vodstvom G. Papandreu, 73 let starega bivšega predsednika liberalne vlade, in Združena demokratska levica, pod katero se skriva prepovedana komunistična partija. Ta je pri zadnjih splošnih volitvah dobila eno četrtino vseh oddanih glasov.

Karamanlis, ki je bil na čelu vlade od maja 1958, je prepričan, da je njegov odločen nastop ob sovjetskih grožnjah z raketa, mi, napravil na javnost dober vtis in da mu bo to prineslo glasove pri volitvah.

Podpore enostavno ustavili

ASHTABULA, O. — Okrajni socialni urad je pretekli teden ustavil vse podpore potrebnim družinam, ki je porabil dobrodober sredstva. Prizadetih je 2.291 oseb v 621 družinah.

Ustavitev je prišla tako za podpirance kot za javnost ne pričakovano. Celotno občinsko upravo trdijo, da jih direktor John Koren ni o stanju podpornega sklada obvestil do preteklega tedna. O vprašanju bodo okrajni komisariji razpravljali danes popoldne v središču okraja v Jeffersonu.

PRIPRAVE ZA RAZGOVORE MED ZAHODOM IN SOVJETI

Izgleda, da je berlinska kriza začela izgubljati svojo ostrino, ko sta se obe strani začeli pripravljati na njeno reševanje po diplomatski poti. Tako Zahod kot Vzhod kažejo voljo k popuščanju.

NEW YORK, N. Y. — Po dolgem razgovoru ameriškega državnega tajnika Deana Ruska s sovjetskimi zunanjim ministrom Andrejem Gromikom so uradni viri privatno izjavljali, da Sovjeti ne kažejo nobene volje k popuščanju v vprašanju podpisa mirovne pogodbe z Vzhodno Nemčijo in da Zahod prav tako odločno vstraja na svoji stališču. Sama objava, da se bodo razgovori nadaljevali ta teden, je kazala, da nekako upanje le mora obstojati. Med tem je prišla iz Berlina vest, da je gen. L. Clay, predsednikov osebni predstavnik v tem mestu, v "privatnem" razgovoru časnika izdajateljem svetoval, naj se sprijaznijo z dejstvom, da Vzhodna Nemčija "obstoja" in da tega ne bo mogoče več dolgo zanikavati.

Naslednji dan je L. Clay sklical uradno tiskovno konferenco in zatrjeval, da Združene države niso spreminile svojega stališča v nemškem vprašanju in da so še vedno trdno odločene braniti svobodo Zah. Berlina. Podobno izjavo je izdalo tudi samo Državno tajništvo.

Izjavi nemške javnosti, ki se noče sprijazniti z mislijo o stalni razdeljenosti Nemčije, nista pomirili. Časopisje je poročalo na prvih straneh pod velikimi naslovi o spremembi stališča Združenih držav, ki so jo trezni opazovalci napovedovali še pred nemškimi volitvami.

Razgovori se bodo nadaljevali

Razgovori med Zahodom in Sovjetsko zvezo se bodo nadaljevali ta teden. Danes po govoru predsednika ZDA Kennedya pred glavno skupščino Združenih narodov se bo sestal s sovjetskimi zunanjim ministrom Gromikom angleški zunanj minister Lord Home, dan ali dva kasneje pa zopet ameriški državni tajnik Rusk.

Odgovor Hruščeva indijske mu Nehruju na v Beogradu sprejeto resoluciji nevtralec, ki je bil objavljen v Moskvi, je izredno pomirljiv in kaže pripravljenost Sovjetske zveze na razgovore z zahodnimi silami "na vseh ravneh."

Sestanek "na vrhu" v decembru

Tako, pravijo, je odprta pot za sestanek zunanjih ministrov starih zasedbenih sil Nemčije, Amerike, Anglije, Francije in Sovjetske zveze neke v novembru. Ta sestanek naj bi pripravil rešitve spornih vprašanj v taki meri, da bi jih nato vodnihi omenjenih štirih sil, ki naj bi se zbrali neke pred Božičem, podpisali.

Vse težave še niso rešene, gotovo bo še cela vrsta zaprek, toda pot k rešitvi spota o Berlinu in Nemčiji je nakazana. Zahod se boji, da bi priznanje Vzhodne Nemčije omajalo zahodnonemško vero vanj in v njegovo podporo nemškimi naporom k zedinjenju. V takem slučaju bi utegnila Zah. Nemčija zapustiti NATO in skušati najti zedinjenje v razgovorih s — Sovjetsko zvezo.

De Gaulle krije možnost umika

Če bo zahodnonemški odpor proti kompromisu prehud ali pa da bi Sovjetska zveza vstrajala pri svojih zahtevah, potem bo seveda Zahod tudi znova začel kazati resnejši in odločnejši obraz. V tem slučaju se bo oglašil De Gaulle, ki ves čas zameta

Iz Clevelanda in okolice

Vozite po predpisih—

Policija je izjavila, da bo s 1. oktobrom strogo pazila, da se bodo avtomobilisti držali predpisov o dovoljenih brzinah. Kdor bo vozil le 5 milj hitreje, kot je dovoljeno na posameznih cestah in odsekih cest, bo prijel. Prometna policija se je odločila za strožje nadziranje zaradi poraslega števila smrtnih nesreč v zadnjih dveh mesecih.

Nosanov protest uspel—

Kandidat za mestnega odbornika 23. varde A. Nosan se je v petek pritožil pri Volivnem odboru, ker ga je brisal s kandidatne liste in dosegel, da so njegovo kandidaturo znova priznali.

Seja—

Klub Ljubljana ima jutri zvečer sejo v AJC na Recher Ave.

Asesment—

Danes je 25. v mesecu ko društva pobirajo asesment.

Iz bolnišnice—

Matthew Leskovec s 1449 E. 172 St. se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Družinski praznik—

Danes obhajata Mr. in Mrs. John Dolinar na 8805 Vineyard Ave. 45-letnico svojega zakona. Prijatelji in sorodniki jim čestirajo in žele, da bi zdrava in zadovoljna dočakala zlato poroko.

Zadušnica—

Jutri ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Jakoba Barago ob 3. obletnici smrti.

Zadnji dan—

V sredo 27. sep. je zadnji dan za vpis v volivni imenik za glavne volitve v novembru. Kdor se je selil ali šele dobil državljanstvo, naj ne pozabi, da ima samo še dva dni časa za vpis, če hoče v novembru voliti.

Asesment—

Tajnica Podr. št. 25 SZZ bo pobirala nocoj od 6. do 8. ure asesment v šoli sv. Vida.

Vaja—

Nocoj ob 7:30 bo v prostorih Baragovega doma vaja za komedijo Skopuh.

Telovadba—

Slov. telovadna zveza vabi slovenske starše, da puste svoje sinove v starosti 8-12 let k vpi-sovanju in prvi telovadnici uri zveznega naraščaja jutri ob šestih zvečer v telovadnico slov. šole pri Sv. Vidu, v sredo ob šestih zvečer pa deklice istih let.

Obsodba zarotnikov v Jugoslaviji

PRISTINA, FLRJ. — Sodišče je obsodilo 9 oseb na več let zapora zaradi kovanja zarote proti Jugoslaviji. Pripravljali so bajbo oborožen upor s ciljem, da bi področje Kosova in Metohije odcepili od Jugoslavije in ga priključili Albaniji.

Obtoženi naj bi bili po besedah državnega tožilca zastopniki skrajnega nacionalnega krila albanske narodne manjšine v Jugoslaviji.

publikanske stranke, da je predsednik Kennedy kriv položaja v Laosu, na Kubi in v Berlinu. Bailey je napad obsodil kot vmešavanje zunanje politike ZDA v strankarski boj v času resne nevarnosti za deželo.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave., — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:
\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 183 Mon., Sept. 25, 1961

Politične obsodbe na Turškem

Slovenski narod na splošno o Turkih ni imel nikdar posebno ugodnega mnenja, ker je moral nad 200 let prenašati turške vpade na svoje ozemlje. Ti vpadi so ga stali ogromno tako v krvi kot v premoženju. Spomin na te čase je šel iz roda v rod in se ohranil v najnovejši čas. Zahodni svet, ki turške nevarnosti ni nikdar čutil neposredno na svoji koži, je gledal in gleda na nje z drugačnimi očmi. Vezal se je z njimi politično in vojaško, kadar se mu je to zdelo koristno, čeprav so Turki veljali za glavnega sovražnika krščanstva.

Starega turškega cesarstva, z janičarji, davkom v krvi in drugimi strahotami že davno ni več. Svetovna vojna mu je zadala zadnji udarec. Sultani so izgubili svojo oblast, na njihovo mesto je stopila turška republika Kemala Atatürka. Kemal se je trudil, da bi Turčijo moderniziral, dvignil kulturo, gospodarstvo, pa tudi obnovil njeno vojaško moč. Uvedel je moderno zakonodajo, odpravil mnogoženstvo, prepovedal nošnje fesa in feredže (ženskega prekrivala čez obraz) ter skušal z vsemi mogočimi predpisi oslabiti vpliv islama in njegovih vodnikov na neposredno vsakdanje življenje ljudi.

Kemalove reforme so ostale na površini. Turčiji so na zunaj dale značaj moderne države, v globini pa se ljudje niso bistveno spremenili. Ko je bila pri volitvah leta 1950 republikanska stranka poražena in so prevzeli demokrati oblast v deželi, je šlo še vse mirno. Demokrati so vladali v deželi 10 let. Pri tem so oblast marsikdaj uporabili in izrabili v svojo korist, posluževali so se pritiska in tudi nasilja, kot je to v onem delu sveta v navadi. Vodnik demokratov Menderes je svoje politične nasprotnike krotil z močno roko, pa tudi z ječo in drugimi nasilji.

Tako ravnanje je naletelo na odpor zlasti pri mlajšem izobraženstvu in v vojski. Ta se je končno odločila izvesti državni prevrat. To je storila lansko spomlad. Uvedla je vojaško vlado in objavila novo ustavo in volitve. Te so napovedane za 15. oktobra letos.

Kmalu po prevratu je dala nova vlada prijeti večino demokratskih poslancev in vse ministre, ki so ji prišli v roke. Lani v jeseni je začela proti njim proces čiščenja, da so kršili ustavo, vršili navadne zločine in izkoriščali svoj položaj v osebno obogatitev. Proces se je vlekel mesece in mesece, da ga je bila turška javnost sita že do grla. Pretekli mesec je bila razprava končno zaključena in sodniki so se lotili študija zbranega materiala in priprave sodb. Te so bile pretekle teden objavljene. Od preko 400 obtožencev je bilo 15 obsojenih na smrt, več sto na zapor, vse od dosmrtnega do nekaj let, nekaj obtožencev je bilo pa oproščenih.

Poslaništvu Združenih držav in Velike Britanije sta svarili zunanje ministra pred izvršitvijo obsodb čiščenja, da ob omedev v njihovem javnem mnenju skrajno neugoden. Indijski poslanik J. K. Atal se je obrnil na bivšega predsednika republike in vodnika republikanske stranke Inoenuja, naj posreduje pri vladi in skuša doseči pomilostitev obtožjenih. Ta je prošnjo zavrnil. Zastopnik vladajoče vojaške skupine je dejal: "Nas javno mnenje v tujini ne briga dosti!" General Gursel, ki vrši posle predsednika republike in predsednika vlade, je kaval vsaj javno veliko razumevanja za zahodni način političnega dela in življenja, tako so nekateri stavili nanj resno upanje, da bo to pokazal tudi v dejanju. V tem pogledu je razočaral, ali je bil sam nagljen k trdi kazni ali pa se je vdal pritisku svojih tovarišev.

Vojaška junta, ki vlada v deželi, je smrtno obsodbe 12 obsojencem, med njimi 77 let staremu bivšemu predsedniku republike Bayarju, spremenila v dosmrtno ječo, tri smrtno obsodbe pa je potrdila. Tako so obesili bivšega predsednika vlade Menderesa in njegovega zunanega ter finančnega ministra. Menderes se je skušal rešiti smrti na večalnih s samomorom. Ko se mu ta ni posrečil, so ga drugi dan poslali na vešala.

Svobodni svet gleda na te obsodbe in na njihovo naglo izvršitev nekam zaprepaščeno, nekam razočarano. Ker je Turčija povezana z njim v Severno-atlantski obrambni zvezi, jo je začel smatrati tekmolet za bližjo zahodnemu svetu tudi v pogledu političnega reda in ocenjevanja razmer. Sedaj je nenadno spoznal, da je sodil napačno, da je Turčija ostala v bistvu groba in surova dežela, kjer velja še vedno bolj pravica pesti kot zakona.

Če nekdanji sultanu kak paša ali vezir ni bil všeč ali če se mu je zameril na kak način, mu je ta poslal zeleno vrvičico, kar je pomenilo, da je obsojen na smrt in naj si sam konča življenje, da se izogne sramoti. Če bi se bili sedanji turški vodniki poslužili tega načina, bi si v očeh svobodnega sveta prihranili sramoto. V demokratičnih deželah se politični porazi ne končujejo z obešanjem in ječo, tak način je prišel iz navade že celo v Sovjetski zvezi, kjer so Stalinove čistke pomagale na oni svet milijonom in milijonom nasprotnikov njegovega režima in komunizma.

BESEDA IZ NARODA

Četrto zborovanje Save v Torontu

CHICAGO, Ill. — Prva tri zborovanja SAVE so bila v Clevelandu, četrto je pa bilo — kot vsa doslej — na soboto in nedeljo pred Dnevom dela v Torontu v Kanadi.

SAVA, kot je znano, je organizacija slovenskih akademikov v Ameriki, to je v ZDA in Kanadi. Iz skromnih začetkov raste SAVA v močno skupino, katere člani študirajo po raznih univerzah širom severnoameriškega kontinenta. Močnejše skupine so v Torontu, Clevelandu, Chicagu, New Yorku in Minneapolisu. Namen organizacije je študijska in osebna povezava med člani, študij in spoznanje slovenskega sveta ter razširitev slovenskega imena v študijskem in poklicnem krogu članov. Krajevne skupine skušajo vršiti to delo v svojem okviru, a dejansko breme leži prvenstveno na vsakem članu. Zato ima letno zborovanje velik pomen, kajti predstavlja neke vrste "clearing house" za izkušnje, delo, uspehe in neuspehe preteklega leta in "power house" za bodoče delo.

SAVA ni cerkvena ali verska organizacija, temveč je strokovna organizacija, ki pa stoji na principih katoliškega svetovnega nazora in kot taka razumljivo odklanja komunizem. Ker SAVA ne obeša svojega dela na veliki zvon, zato jo včasih nepoučeni sorojaki sumničijo, da ni to, kar mislijo, da bi morala biti ali pa da je to, kar v resnici ni. Resnica je pa hudo preprosta: SAVA skuša povezati visokošolske slovenskega rodu po tukajšnjih univerzah in v njih ohraniti iskro slovenstva tako, da bodo kot izobraženci mogli, vsak v svojem krogu in poklicu, slovenstvo ohranjati in mu pomagati.

Zborovanje v Torontu je zelo lepo uspelo. Za to je poskrbel glavni odbor SAVE v Torontu, s predsednikom Milanom Vrčkovnikom na čelu, izredno lepo sodelovanje slovenskih rojakov v Torontu in podpora obeh slovenskih fara v Torontu.

Značilno, letošnje zborovanje se je začelo v soboto 2. septembra v debatni dvorani Hart House na torontski univerzi. Zborovanje je pričel predsednik Milan Vrčkovnik s pozdravom zborovalcev, ki so predstavljali številne severnoameriške in kanadske univerze. Takoj nato so poročali odborniki glavnega odbora in tudi zastopniki krajevnih skupin. Po teh formalnostih je bilo predavanje akademskega slikarja g. Božidarja Kramolca o "Abstraktni in brezpredmetni umetnosti". Predavanje je bilo za marsikoga pravo odkritje, saj je g. Kramolc preprosto in zelo jasno označil in s skioptičnimi slikami na primerih pokazal kaj je razumeti pod tema pojma umetnosti. Sledila je diskusija o "Odnosu slovenskega akademika v Ameriki do slovenskega sveta". Bili so štirje člani diskusijskega zbora: Jože Velikonja (Cabondale, Ill.), Lojze Arko (Chicago, Ill.), Anči Sodja (Cleveland, Ohio) in Tone Zagorac (Toronto, Ont.). Vodja diskusije je bil Jože Bernik (Chicago, Ill.). Vsi štirje so kratko označili svoje stališče do naslednjih vprašanj: Kaj mi kot izobraženec pomeni slovenski svet? Kakšno vlogo naj ima slovenski izobraženec, vzgojen v Ameriki, do široke slovenske emigracije? Kako naj slovenski izobraženec pomaga in kake vezi naj ima s Slovenci na Korškem in Primorskem? Kakšen naj bo realistični odnos slovenskega izobraženca do Slovenije spričo komunističnega režima v Jugoslaviji? — Izvajanja so bila

zelo zanimiva in bodo objavljena v Glasilu SAVE. Po vsem tem se je večerja, ki so jo pripravile gospe članice Slov. kat. ženske lige v Torontu v slovenski cerkveni dvorani, izredno prilegla. Istotam je bil zvečer zabavni večer, na katerega je kljub soparni vročini prišlo izredno lepo število slovenskih rojakov. Pogram je bil zelo prijeten in bo o njem sledilo posebno poročilo.

Naslednji dan v nedeljo, 3. septembra, smo zborovanje začeli s skupno mašo v slovenski cerkvi v New Torontu. Po zajtrku, ki so ga zopet pripravile požrtovalne slovenske gospe, je sledil organizacijski del zborovanja. Poudarek je bil na iskanju poti za izboljšanje Vestnika, za ojačenje krajevnih skupin ter skrbi za naraščaj. Tudi novi odbor, katerega sedež v prihodnjem letu bo v Chicagu, je bil izvoljen. Pa o tem bo sledilo bolj podrobno poročilo.

Ker nam je bilo naklonjeno tudi vreme, smo se po skupnem kosilu v cerkveni dvorani, odpravili na slovensko letovišče v okolici Toronta. Dasi se je tam zborovanje poluradno nadaljevalo, tako je novi odbor imel svojo prvo sejo na griču nad bazenom, smo ostali izrabili čas za pomenek z znanci in prijatelji, za sport in plavanje. Samski člani SAVE — in teh je večina — pa so bili precej aktivni pri plesu in sploh pri sklepanju prijetnih poznanstev...

To so bili res prijetni in koristni dnevi. Mnogo zahval smo dolžni na vse strani, znanim in neznanim prijateljem, ki so nam pomagali k uspehu. Ni se nam mogoče zahvaliti vsem poimeno. Zato naj velja: iskrena hvala za pomoč in dobro voljo vsem rojakom v Torontu in zlasti onim, ki so nam nudili hrano in stanovanje.

Ob koncu samo majhno prošnjo: slovenske starše prosimo, naj pomagajo in vzpodbujajo svoje otroke k študiju na univerzi in naj jim omogočijo stik s SAVO. To bo koristno ne le zanje, temveč tudi za slovensko stvar v zamejstvu.

T. G.

Ali bi spet radi slišali kako 'Slavčki' pojo?

Cleveland, O. — V nedeljo, 22. okt. bodo "Vaši Slavčki" za petletnico svojega obstoja ob polstirih popoldne v novi šol. dvorani pri Sv. Vidu priredili svoj mali jubilejni koncert. Zapeli vam bodo tako lepo in pristrčno, da boste mislili, da ste nekje v naši prelepi Sloveniji, kjer pravi ptiki slavčki na svetu najlepše pojo.

Na pobudo rajnega škofa dr. Rožmana je nastal naš pevski zbor. Ko so ob neki priliki naše mlade pevke zapele v Newburghu, so rajni škof rekli: "Lepo pojdete, le še mladih fan-tovskih glasov manjka zraven!" To je dalo našemu pevovodju g. Šaverniku poguma, da je začel zbirati še mlade fante pevce.

Pet let poteka sedaj, odkar se zbiramo mladi fantje in dekleta v mladinskem pevskem zboru "Slavček." S pevovodjem skušamo, da bi postal naš zbor kar se da mogočen pevski zbor, ki goji v tujini v mladem rodu našo lepo narodno in umetno pesem. Ne zanemarjamo pa tudi naše nabožne pesmi; vsak mesec pojemo po eno nedeljo pri sv. maši v cerkvi sv. Vida.

Veliko je truda in težav. Poleg našega učenja za šolo, moramo imeti veliko pevskih vaj, da izurimo svoje glasove.

Da pa bomo imeli veselje do vsega tega, je odvisno tudi od Vas, drugi rojaki! Ko prireja-

mo svoj jubilejni koncert, vabimo vse rojake širom po vsem velikiem Clevelandu in njegovi okolici, da se našega koncerta 22. okt. udeležite, v kar se da velikem številu. S tem nam boste dali poguma; videli pa bomo tudi, koliko ste zavedni Slovenci in kako še cenite našo slovensko pesem. Torej, na veselo svidenje!

Sever Katarina.

Občni zbor in 'Namišljeni bolnik' v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Slovensko kulturno društvo Triglav ima v nedeljo, 1. oktobra, ob 5:30 pop. v dvorani sv. Janeza redni letni občni zbor. Člani so naprošeni, da se ga polnoštevilno udeležijo in da poravnajo do običnega zborovanja. Vse tiste, ki niso plačali članarino, bodo lahko volili in razpravljali o društvenih zadevah. Pridite vsi.

"Namišljeni bolnik" je znana Molierova komedija, ki jo bodo igralci in igralkice društva Triglav uprizorili v nedeljo, 29. oktobra, ob 3:30 pop. v dvorani sv. Janeza. Režira Vlado Kralj, nastopili pa bodo še: Kralj Izabela, Janežič Joži, Rifelj Zofija, Beznik Jakob, Kralj Vlado, Rozina Franc, Limoni Janez, Kveder Karlo in Kotar Rudi. Po predstavi bo kot običajno prijateljska zabava s plesom. Prosim, da se naše rojake od blizu in daleč, da si nedeljo 29. oktobra popoldne rezervirajo za predstavo "Namišljeni bolnik." Vsi še danes prijateljsko vabljeni!

L. G.

Rt. Rev. msgr. John Oman zlatomašnik

Cleveland, O. — Bilo je nekega večera, mislim da 6. septembra 1915 leta. Grem skozi šolsko dvorano in vidim mladega duhovnika, ki ogleduje cerkev in šolo, ki sta bili pod eno streho. Dober večer, father, ga pozdravim. On se obrne, se mi prijazno nasmehe in pravi: Bog daj! Še malo me pogleda in pravi: Kje pa stanujete? Na 81. cesti, nedaleč od tu imam svoj dom, mo odgovorim. Ste že dolgo v Ameriki, me povpraša? Od leta 1906. Takrat sem bil še mlad, mi father odgovori. Saj ste še vedno mladi, pravim jaz. Kakšni ljudje stanujejo v tej okolici? Odgovorim mu: Go-renjci, Dolenjci in Notranjci, še malo Hrvatov in Štajercev. Od kod ste pa doma? me vpraša. Z Dolenjskega mu odgovorim. Ali veste, kje je Bled na Kranjskem? Od tam so moji starši. Ne vem, kje je, tam še nisem bil, toda vsi, ki so že bili na Bledu, pravijo, da lepšega kraja ni na svetu.

To je bil moj prvi pogovor s father Omanom pred 47 leti. Veliko dobrega smo slišali v dolgem času od father Omama. V tistih časih smo imeli zemljišča ograjena z lesenimi ograjami. Neki dan sem barval ograjo, pa pridejo mimo father Oman. Malo postojijo in pravijo: Zakaj imate nepotrebno delo in stroške. Vrzite ograjo proč in nasadite zelenje, pa vam ne bo treba barvati, bo lepše in prijetnejše. Jaz sem si mislil, če ne bo ograje, bodo šli otroci na cesto in jih bodo povozili. Pa je ravno obratno. Dokler smo imeli ograje, sta bila dva otroka povozena, sedaj, ko jih nimamo več, pa ni bil povozen še nobeden.

Father Oman so nas tudi naučili, naj na vrtovih nasadimo sadno drevje. Sedaj ima naša okolica veliko lepši izgled, posebno spomlad, ko je vse v cvetju. Veliko hvala smo dolžni father Omanu za lepe in koristne nasvete. Res je, da smo bili včasih tudi kregani, pa saj smo bili sami krivi, ker imamo svoje človeške napake.

Prečistiti g. monsignor Oman! Ob Vašem zlato jubileju vas

prosimo, da nam odpustite, kar smo zagrešili v svojih slabostih. Ne bili bi radi v najmanjši nejevolji pri vas. Saj poznate naše slabosti.

V nedeljo, 8. oktobra ob 10:30 popoldne bo v cerkvi sv. Lovrenca slovenska zlata maša, katero bo daroval naš jubilar Rt. Rev. Oman. Zeleti bi bilo, da bi bila cerkev premajhna, saj bo to prva zlata maša v cerkvi sv. Lovrenca. Kdor se je ne bi mogel udeležiti, naj se pa v molitvi spomni zaslužnega zlatomašnika.

Ob enih popoldne bo v dvorani Narodnega doma slavnostno kosilo. Tudi na to slavnost ste vabljeni vsi farani sv. Lovrenca in vsi prijatelji father Omama, katerih je gotovo veliko med katoliškimi Slovenci v Clevelandu in po vsej širni Ameriki.

Za vstop v dvorano si preskrbite pri odbornikih vstopnice, lahko tudi pri podpisaneu. Čas za preskrbo vstopnic je do 2. oktobra, pri vstopu se ne bodo dobile.

Vam, preč g. zlatomašnik, želimo, da Vas dobri Bog, v katerega službi ste 50 let, ohrani še dolgo med nami. Naj Vam da zdravja in moči, da boste čez deset let praznovali v cerkvi sv. Lovrenca biserno sv. mašo.

Jakob Resnik.

Poslovilni večer pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — V nedeljo, 17. septembra, se je vršila v Collinwoodu jako pomembna prireditelja, ki je presenetila ne samo navzoče oč. gg. duhovnike, temveč je tudi posegla globoko v srca številnih udeležencev, ki so prihajali od blizu in od daleč, da se poslovo od priljubljenega kaplana č. g. J. Varga, ki odhaja na novo službeno mesto k Sv. Elizabeti. Sicer je bil to le poslovilni večer, katerega je v naglici sklical ter organiziral naš velezaslužni župnik č. g. M. Jager, a se je radi obsežnega sporeda, še bolj pa radi ogromne udeležbe nepričakovano razvil v sijajno manifestacijo, kjer se je v glavnem povdarjala ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega.

Prostorna šolska dvorana je bila nabito polna, da so ljudje stali po stopniščih in hodnikih ter pazno sledili pestremu sporedu. Stoloravnatelj Father Jager je razložil pomen večera ter klical posameznike in skupine k nastopu. Kot prvi so nastopili "Fantje na vasi" ter zapeli več narodnih pesmi, med njimi tudi vedno lepo ter zelo ganljivo "Lil-pa zelenela je..."; nato je bil pozvan naš nekdanji asistent Rev. Pajk, ki je prihitel iz oddaljenega Bedforda in ki je v angleščini želel Rev. Vargi vso srečo ter božjega blagoslova v novi službi; za njim je nastopil č. g. Josip Godina, sedanji naslednik Rev. Varge, ki je prišel k nam od Sv. Marije Ogrske; v zbranih besedah je govornik naslikal duhovno življenje pri Sv. Elizabeti, ki je sploh prva ter najstarejša ogrska župnija v Zdr. državah; tudi tam se bo marsikatera žena spovedovala po slovensko in tudi tam si bo Father Varga pridobil znanec in prijatelj, kakor jih je našel pri Mariji Vnebovzeti; primerjal je življenje duhovnika mostu — pred katerim stoji napis: "Hodi čez most varno in sigurno, ne postojaj in ne zidaj hiše na mostu"; duhovnik nima stalnosti v službi, podrejen je višji cerkveni oblasti ter hodi čez most, kamor ga kliče njegova služba; in sploh je poslanstvo duhovnika — reševati duše.

Zatem so bili pozvani otroci Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti, ki so pristopili s slovenskimi zastavicami na oder kakor kri-latci, burno pozdravljeni ter v harni aplavdirani; zapeli so nam pod vodstvom g. Ivana Riglerja ter deklamirali v čisti slovenščini, da so vzbujali splošno občudovanje.

Ko so se šumne ovacije nekoli-ko polegale, sta stopili z odra dve

zali punčki v prekrasni narodni noši, s pristnim cekarjem v roki, z njimi je bil tudi gorenski fantiček. S šopom rudečih rož so šli k Rev. Vargi in mu poklonili s svečano deklamacijo cvetlice in darove Slovenske šole. Nato je povzel besedo asistent Rev. Rebol, se zahvalil za tako vneto delovanje ter mu želel, naj ga Bog spremlja na novem mestu; poklican je bil še častitljivi Rev. Merkun, ki je navdušen govoril o zedinjenju vseh pravoslav-nih kristij. z Rimom in o edinosti sv. Cerkve, nakar so sledila druš-tva: Dr. Najsv. Imena, čigar duhovni vodja je bil Father Varga, kateremu je bilo to društvo naj-bolj pri srcu; Oltarno društvo, ki je bilo polnoštevilno zastopano; dr. Kat. Borštnarjev, P. T. U. Unit in Liliija.

Končno je bil na listi Rev. Varga; med navdušenim akklami-ranjem se je toplo zahvalil za tako nepričakovano zaupanje, am-pak se kar načuditi ni mogel otrokom Slovenske šole, ki so tako odlično nastopili, posebno še g. Riglerju ter učitelstvu; odkod so si vzeli časa, da so vse to pri-pravili in uredili; zahvalil se jim je za njih trud in delo ter jim želel veliko uspeha ter zaklju-čil poslovilni večer s pozdrav-ljanjem dolge vrste posamezni-kov, ki so se potem razšli v naj-boljšem razpoloženju.

Ernest Terpin.

Hofmanove pripovedke pripravljajo

Cleveland, O. — Zdelo se je kot sredi poletja, tako nas je ne-bo zadnjih par tednov v septem-bru obdarilo z vremenom. Zad-nje prireditve v prosti naravi so krasno uspele vprav radi lepe-ga vremena. Komur je le mo-goč, se še odpelje v prostem času iz vročih mestnih poslopij; krone dreves že rumene, pa nam še vseeno nudijo prijetno zavet-je pred to pozno vročino.

Gotovo vsi ljubimo lepe son-čne nedelje; pa slovenski prego-vor pravi: "Dež za soncem mora biti..."; z drugo besedo, po-letju sledi jesen in zima. Prva je očarljiva, ko spremenijo listje na drevju v zlatorumeno in vin-sko-rdečo barvo, pobarva sadje na drevju vijoličasto-modro, ru-meno, rdeče, da te kar vabi z vej:" Pridi in utrgaj me!" To je jesenska najboljša stran, zo-renje in žetev.

Ko je sadje pospravljeno in ko drevje izgubi svojo obleko, nas kar nič več tako ne vleče v naravo, naše nedeljsko udejstvo-vanje se preseli v notranjost naših narodnih domov. Različ-ne kulturne skupine in organi-zacije nam za jesenski in zimski čas pripravljajo najraznovrst-nejša zabavna in poučna razve-drila. Koledarček kulturnih in društvenih prireditev zaznamu-je: vinske trgovce, igre, koncer-te in verjeme ali ne, cleveland-ski Slovenci nam enkrat ali dva-krat na leto nudijo edinstveni pevski užitek: opero v sloven-skem jeziku.

Za mesto Cleveland je velik dogodek, ko gostuje tu enkrat na leto Metropolitan opera; zato smo Slovenci, ki smo po številu majhen narod, v resnici lahko ponosni, da imamo med drugimi pevske zbori enega, ki nam letno podaja opere v slovenskem jeziku. Večina bralcev ve, da je ta zbor Glasbena Matica. Letos pripravlja za jesensko sezono opero: Hoffmanove pripovedke.

Vsebinsko je ta opera povsem različna od teh, ki ste jih videli v preteklih par letih na odru Slovenskega narodnega doma. O podrobnostih opere in prireditve same se bomo seznanili v pri-hodnjih tednih. Tale članek je malo opozorilo, da že sedaj na-pravite načrt za nedeljo 5. no-vembra. Zaznamujte to nede-ljo v svojem koledarčku že da-nes za obisk opere — v Slov. na-rodnom domu na St. Clair Ave. Pazite na prihodnje poročilo v Ameriški domovini pod zaglav-jem: Beseda iz naroda.

Marija Sekane, por.

France Bevk:

Smrt pred hišo

4.

V nedeljo po maši se je Brdar napotil v drugo faro. Šel je iskat nevosto. France pa je držal dano besedo. Po večernih se je otresel družbe in je stopil po vasi.

Pred nizko hišo je zagledal Minko, ko ga je opazila, je zbežala pod streho.

Stopil je v izbo in prvič pozdravil svojega sina. Mal deček zagorelega obraza ga je plaho pogledal, Minka ga je podila od njega. "Umazan je".

"Naj bo", je dejal France. Njegove roke so ga prosile. Deček se ga je bal.

"To je tvoj oče", je dejala mati, "ne boj se!".

Zanikel je z glavo: "Ne! Ne maram ga!".

Francetu je grenkoba stisnila srce. Zalostno je pogledal Minko, ta je dejala kakor da ga razume: "Kaj hočeš, ni te vajen...".

Zvečer je bil Brdar dobre volje. Šalil se je, celo pesem je pričel peti, kar se je pri njem zgodilo le parkrat v življenju.

"Nevesto sem ti dobil, France", je dejal.

France je pogledal v mizo, dejal pa ni ničesar. Iz prsi se mu je pognal kašelj, v tesnobi, ki se je od dne nevihte nabrala v prsih, ga je zbudilo.

Ta kašelj je opozoril Brdarja, da je pozabil na glavno. "Zakaj kašljaš?"

"Prehlajen sem".

"Poleti ne smeš kašljati. To ni dobro".

France je zadržal nov kašelj v prsih, Brdar pa se je spomnil na prvo besedo in jo je ponovil:

"Nevesto sem ti dobil. Ni samo petična, tudi lepa je. Minki je podobna".

Brdarjevo veselje je bilo otroško. Ni izviralo iz hudobije, ampak iz napačnega pojmovanja. Zato se je nemalo začudil, ko se je pri teh besedah France molče dvignil in zapustil hišo...

5. Mesec dni za tem je bilo nebo prepreženo z oblaki, čez zapad se je vlekla velika ognjena proga. Ko se je naredila noč, je silil mesec iz temnih zastorov neba, tu pa tam je vrgel pošastno luč na hiše in na drevje.

Ta večer se je zgodilo četrto, da je videl Brdar smrt pred hišo.

Ko je odmolil rožni venec in so ostali posedli, je Brdar poklečal in se ni pokrižal. Ob koncu molitve so njegove misli zablodile neznanu kam. Ko mu je zmanjkalo besed, se še niso vrnilo, z muko jih je lovil na zaj.

Bile so daleč v tisti prvi mladosti, ko mu je umrl oče in je prvič občutil grozo. Potem je videl v mislih očeta pred hišo, ki mu žuga s prstom in smrt, ki je naznanila umor.

Pretreslo ga je. Misli niso hoteli nazaj, ustavile so se pri hruški, ki je stala še vedno trla in revna med štirimi hišami.

Kolikokrat se je Brdar nameril, da bi jo požagal, a se je bal sosedov; drevo je samo od sebe živelo in propadalo, kamen spotike, jabolko prepira, ki se ga je vsak ogibal.

Brdarjeve oči so obvisle na suhih rogovilah, ki so bile ta hip obsijane od meseca, ki je prišel v jasno. In bolj čudežno kakor prvokrat, se je drevo spremenilo v smrt, ki ni rastla v svetlobi od debela navzven, ustavila se je od koncev veja na vznožju... Prvo je zagledal prste... Nešto jih je bilo, kot da izseka rok čaka na stanka. Nastale so lehtnice in

goleni, zazijala so rebra in oprsje, hrbtenica z vretenci... Vse to se je združilo; Brdar je razločno slišal sklepel sklepov. Nad tem ogrodjem se je prikazala lobanja, s smehom v očeh in v ustih.

Mesec je ugasnil, čudno je planila ena roka smrti, Brdar je slišal, da je udarila s šibo — njen hlad je čutil po telesu...

Jeknil je in sedel na klop. Še enkrat se je ozrl, zdaj ni bilo ničesar več. Pobledele je v obraz, groza je prevzela vsega. Ni mogel spregovoriti, ne se premakniti; sam pri sebi je pritrjeval: "Nekaj se bo zgodilo pri nas".

Čakal je, kakor da čaka, da se strop podre nad glavo...

V tem trenutku je nekdo potrkal na vrata. Vsi so odreeneli. Da li trkal kdo ob tej uri je bilo nenavadno. Če je sosed, odpre in pozdravi, ne trka nikoli.

V izbo je vstopil mlad vznojen človek, ki je položil brzojavko na mizo. "To sem prinesel".

"Pismo?" je vprašala Brdarica.

Prvič je prišla brzojavka v Brdarjevo hišo. Poznali so jo po besedah ljudi in verjeli, da je oznanjevala hudega.

Ko je dejal mladi človek: "Brzojavka je", so zledeneli. Brdar je čutil nje vsebino skozi papir.

France jo je vzel v roko: "Poglejmo!"

"Pusti", je dejal Brdar; bal se je je. Slednjič je zamahnil z roko: "Pa pogledajte".

Par besed. Komaj, da so razumeli vsebino, ki je bila še prejasna:

"Toneta zasulo v rudniku. Pridite! Ada!"

Prvi hip niso vedeli, kaj je teh par besed povedalo, ne kaj bi jim verjeli. Brdarica je stegnila roko, beseda Tone je v zvezi z brzojavko pomenila nekaj strašnega.

"Toneta zasulo..."

Brdarica je dvignila glasen jok, Jože se je stisnil v solzah k nji, France se je vgriznil v ustnice.

Iz groze, ki jo je ob pogledu na prikazen smrti doživel pravkar, se Brdar ni mogel prebuditi v nov udarec. Vzel je v roko rumenkast kos papirja, ki je bil čudno zganjen in ogledoval črke, ki jih ni poznal.

Ta kos papirja, ta čudna znamenja so ga udarila pod koleno, da so klecnile noge in mu je predrl prsi. Kaj pomenijo te besede?

Počasi mu je bilo jasno. Smrt pred hišo ni lagala. Velika bridkost je rastla v njem in toliko, da ni planil v solze.

Vzdržal se je in stisnil pest, kakor da ima vajeti nad svojimi čustvi v rokah in jih brzda, kakor mu je drago.

V tolažbo je dejal: "Saj ni še vse rečeno. Čemu kar solze?"

Čez nekaj časa pa: "Ali greš ti, France!"

France ni dejal ničesar. Imel je mokroto na trepalnicah, ko je pogledal očeta.

"Saj ne moreš, ker kašljaš", je odgovoril Brdar sam sebi in stopil k skrinji ter jo odprl, da se preobleče.

Odpravil se je v pol ure in se je opotekel in hiše v noč, kakor da je pijan...

(Dalje prihodnjič.)

TISOČ FUNTOV NA OSEBO

V Združenih državah uporabimo toliko jakla na leto, da znaša povprečna poraba na osebo okoli tisoč funtov.

SEPTEMBER						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLENDAR društvenih prireditev

OKTOBER

1.—Pevski zbor TRIGLAV priredi v Slov. domu na 6818 Denison Ave. VINSKO TRGATEV. Začetek ob 3. uri pop.

7.—Slovenski dom na Holmes Ave. priredi vinsko trgatavo s plesom. Začetek ob 7:30 zvečer.

8.—Veselica Kluba vpokojencev v SDD na Recher Ave.

12.—Carniola Hive No. 493 T.M. priredi v prizidku SND na St. Clair Ave. "Columbus Day Card Party".

14.—Društvo dvor Baraga, št. 1317 kat. borštarnjev priredi maškeradni ples in vinsko trgatavo v novi dvorani sv. Vida.

15.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi v prizidku SND na St. Clair Ave. večerjo, po njej pa ples.

21.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi v šolski dvorani družabni večer.

22.—Podružnica št. 14 SZZ priredi "Chicken Dinner". Pričetek ob petih popoldne.

22.—Pevsko društvo SLAVČEK poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu koncert.

27.—Demokratski klub 23. varde priredi letno zabavo s kartami v spodnji dvorani SND na St. Clair.

28.—Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi JESENSKO ZABAVO v Slov. domu na Holmes Ave.

29.—Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida priredi letno jesensko zabavo v novi farni dvorani.

29.—Slovenski Oder poda v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ob 3:30 popoldne komedijo "Skopuh".

29.—Cerkveni pevski zbor Ilirija bo nastopil v cerkveni dvorani na Holmes Ave. Začetek ob štirih popoldne.

NOVEMBER

5.—Glasbena Matica priredi opero "Hoffmanove pripovedke" v SND na St. Clair Ave. ob 3:30 pop.

5.—Društvo Slov. dom št. 6 SDZ priredi banket v proslavo 50-letnice obstoja. Začetek ob petih popoldne.

11.—Korotan priredi izredni koncert ob 10-letnici svojega obstoja.

18.—Štajerski klub priredi martinovanje za svoje člane.

19.—Pevski zbor Jadran priredi koncert v SDD na Waterloo Rd. Začetek ob 3:30 popoldne.

26.—Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

26.—Slovenski oder poda v dvorani pri Sv. Vidu ob 3:30 popoldne dramo "Prva legija".

Javnost v vednosti

Cleveland, O. — Kakor je splošno znano, smo se pred nekaj leti zlasti Slovenci in Hrvatje, bivajoči v st. clairski naselbini, zavzeli za to, da se organiziramo in podvzememo resne korake za izboljšanje našega okolja.

Razmere, ki so se pojavile kmalu po končanju zadnje vojne, so zahtevale razne spremembe ne samo v našem okolju pač pa povsod. Naselbine, v katerih so se prebivalci zavzemali za red in mir, so danes vzor onim, ki se niso zavedali, da je tudi njih dolžnost storiti nekaj za povzdigo kraja, kjer živijo.

V st. clairski naselbini smo tedaj ustanovili organizacijo, kateri se je dalo ime Perry Home Owners Improvement Association. Povabili smo vse prebivalce, da pristopijo in se seznanijo z njenimi cilji in smotri. Organizacija je rasla in njeno območje se je razširilo. Danes obsega vse okoli E. 30. St. do Ansel Rd., od jezera do Superior Ave. V tem območju se nahaja tudi 23. varda, v kateri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

Zdaj smo v teku priprav za primarne volitve naših mestnih zastopnikov ali councilmanov v veliki mesec podal svojo resignacijo. Po določbah pravil organizacije v takem slučaju zavzame predsednikovo mesto, prvi podpredsednik, ki vodi urad do konca termina.

Ob tej priliki želim izreči v imenu organizacije Perry Home Owners Improvement Association iskreno zahvalo Mr. Golubu za njegovo vestno delo v prid

ri živijo v pretežni večini Slovenci in Hrvati.

Na letni seji so izvoljeni uradniki, ki vodijo organizacijo. Za leto 1961 je bil izvoljen za predsednika znani hrvatski rojak, Emil Golub, ki vodi svoj pogrebni zavod na 4703 Superior Ave. Mlad, energičen in razumen, se je izkazal za spretnega voditelja organizacije, kot je naša.

naših prizadevanj za izboljšanje naših okoliš. Vedno in povsod nam je bil na razpolago, ko so se pojavile razne težkoče. Svoje delo je opravljal rade volje in brez vsake plače. Enako delajo zastoj tudi ostali uradniki organizacije, razen tajnice, katera mora biti določene ure vsak dan v pisarni.

Tako vestno delo v prid prebivalcem je vse pohvale vredno. Zato ni več kot prav, da se take delavce v našo korist ne pozabi. Naša dolžnost je, da jim damo priznanje in našo oporo, ko slučaji zanese. Umevno je, da če se človek pobriga za dvig in izboljšanje splošnega okolja, ko nima nikakršne plače za to delo, prav gotovo se bo še z večjo vnetostjo zavzel za ukrepe, ki bodo imeli dalekosežni učinek pri preobrazbi mesta in njegovega prebivalstva.

Prepričan sem, da bo Emil Golub, če bo izvoljen za mestnega councilmana v 23. vardi, služil ljudstvu pošteno, nepristransko in vestno. Delal bo čast svojemu položaju, prebivalcem pa bo vedno na razpolago, da se z njimi posvetuje in zavzema za njih težnje. Je aktiven na našem društvenem in kulturnem polju. Je član Hrvatske bratske zajednice in Slovenske dobrodelne zveze ter spada k fari sv. Pavla na E. 40. St.

Primarne volitve so v torek, 3. oktobra. Te volitve so nadvse važne. Mnogo volilcev se jih ne udeleži meneč, da je vseeno, če volijo pri primarnih volitvah ali ne. To pa ni res. Po novem zakonu se prav lahko zgodi, da je izvoljen baš oni kandidat, kateri bi pri rednih volitvah izgubil. Vedite, da kandidat, ki dobi pri primarnih volitvah, ki bodo letos 3. oktobra, nadpolovično število glasov, to je 51% oddanih glasov, bo proglašen za izvoljenega in ne bo glasovanja za ta urad pri rednih volitvah v novembru.

Torej, apeliram na državljane v 23. vardi. Ne zanemarite svoje dolžnosti in pravice iti na volišče pri primarnih volitvah v torek, 3. oktobra. Obenem vas prosim, da upoštevate delo, ki ga je za vas storil Emil J. Golub, in oddajte vaš glas zanj. Svetujte tudi vašim sosedom in domačim, naj ne prezrejo ime EMIL J. GOLUB. Dajte, da vas bo zastopal v mestni zbornici mož, ki ima vaše koristi pri srcu.

Anton Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave.

To je plačan politični oglas.

Papir za čiščenje pisalnega stroja

Neki angleški kemik je izdelal pivničku podoben, s posebno kemikalijo prepojen papir, ki ga strojepiska vložil v pisalni stroj, po nekajkrat udari na vsako tipko ter tako očisti s črk prah in ostanke barve pisalnega traču.

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 63 St.

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR
936 E. 74th St.
HE 1-6607

Pel anten plele pasji za zločince

Interpol hrani podatke o 290,000 sleparjih, tihotapcih in drugih kršilcih zakonov.

V pariški ulici Paul Valery hranijo življenjepise, slike in prstne otise okoli 290,000 ljudi; na robu gozda, kakih 20 milj vzhodno od francoskega glavnega mesta, stoji pritlično poslopje z ravno streho, pod katero so spravljani avtomatično delujoči instrumenti, v okolici te hiše pa stojijo tri visoke antene. To so poglaviti pripomočki Mednarodne organizacije kriminalistične policije, znane kot Interpol.

Pol milijona policistov po vsem svetu prebira tiralice, ki jih Interpol po Morseju posreduje 62 včlanjenim deželam. Pariz kot prva izmed skupno 70 oporišč Interpola je izhodišna točka za lov na najrazličnejše kršilce zakonov in veljavnih družbenih norm. Tam se zbere povprečno po 600,000 poročil na leto, pet močnih oddajnikov nenehno spleta mreža, v katero se slej ko prej ujamejo sleparji, ponarejevalci, tihotapci mamil in drugi kriminalci.

Zametki Interpola segajo sicer že v čas pred 1. svetovno vojno, vendar je organizacija začela delovati pred petnajstimi leti, ko so na zborovanju v Bruslju izbrali Pariz kot njeno središče. Po prvem členu statuta te organizacije so iz dejavnosti Interpola izključene "vse zadeve političnega, rasnega, vojaškega ali verskega značaja", kar omogoča organizaciji delovanje ne glede na družbeno ureditev v tej ali oni deželi. Leta 1946 je podpisalo dokument o pristopu k Interpolu 19 dežel, sčasoma pa se je število članic povzpelo na 62.

Interpol ima dobro radijsko mrežo, brez katere bi ne mogel uspešno delovati, če upoštevamo, da imajo na primer nekatere tihotape mednarodnega kova celo lastna reaktivna letala. Seveda delujejo pri Interpol večina kriminalistični strokovnjaki, ki imajo za seboj dolgoletno prakso. "Ne da bi nam bilo treba iz uradnih prostorov, ujamemo po zaslugi učinkovitih radijskih zvez mnoge gangsterje, ki delujejo zelo naglo," opisuje eden izmed teh inšpektorjev dejavnost Interpola.

Vlom v londonsko banko... Roparski umor v Marseillu... Mednarodni tihotapci na Dunaju... Kriminalisti sumijo, da so krivci teh kaznivih dejanj pobegnili v tujino. Sporočila o tem takoj prihajajo v pariško centralo, ki potem z Morsejevimi znaki posreduje vse potrebno — opis te ali one značilnosti osumljenih — svojim podružnicam po svetu. V centralni kartoteki poiščejo karton osumljenega angleškega gangsterja, avstrijskega sleparja... Po posebnih znamenjih so urejeni kartoteki listi, tako da inšpektorji brž najdejo pravega ali pa izbrskajo iz množice skupino tistih, ki bi prišli v poštev glede na nekaj skromnih podatkov. Po še skrbnejši izbiri preostane nazadnje deset ali pet ljudi, katerih podatke prejmejo že naslednji dan kriminalistični organi v 62 včlanjenih deželah.

Se prav posebno se Interpol ukvarja s tihotapci mamil. Center boja proti mamilom je v Rimu, torej nekako na križišču tihotapskih poti iz dežel Daljnega vzhoda kot proizvodnjalk in ZDA kot največje potrošnice tihotapskih mamil, ki jih predelejujejo skriti laboratoriji v rimski okolici in francoski "amaterji".

V svoji dejavnosti je dosegel Interpol nekaj presenetljivih uspehov, saj je nekatere mednarodne gangsterje odkril čez več let tudi po več tisoč milj od kraja zločina.

Poštna uprava bo začela nastopati proti komunistični propagandi

WASHINGTON, D. C. — Poštna uprava je izračunala, da so ruski komunisti lani poslali bodisi naravnost, bodisi preko drugih dežel 21,000,000 komadov komunistične propagande po naši deželi. Letos so v prvih dveh mesecih poslali samo preko Kube nad 70,000 komadov. Temu nasproti Amerika ne more poslati v Rusijo praktično ničesar.

V poštni upravi naravno niso zadovoljni s takim stanjem. Zato so sklenili, da bodo komunistične pošiljke s propagandnim materijalom začeli ostreje kontrolirati. Niso pa še našli primerne oblike, kajti treba je najti tako pot, da ne bo od tega trpela naša svoboda tiska in tiskane besede.

Če bi bil pošten

Po treh letih zapora zaradi kraje so ga izpustili. Pri izhodu ga je počakala žena z dojenčkom v naročju.

"Ali je to tvoj otrok?" jo je debelo pogledal.

"Če bi bil ti pošten, bi bil tudi tvoj!"

MALI OGLASI

Stanovanje se odda
Dvojno štiri-sobno stanovanje se odda, s kopalnico. Vpraša se na 911 Addison Rd. (184)

Sobe se odda
E. 55 St. in St. Clair Ave. — 4 neopremljene sobe, kopalnica, gorkota, vroča voda. \$45 mesečno. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (X)

Odda se
4 velike, čiste sobe s kopalnico, majhen porč in podstrešje na E. 63 St. Kličite EN 1-4262 po 6. uri zv. (184)

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

Bili so v prijetnem razgovoru, zakaj Zalar je hitro otipal, da Andin ženin ni samo resen, ampak tudi pаметen človek, ki je z bistrimi, čeprav previdnimi očmi, precej nje nove pridobitve, njih dobre in slabe strani.

— Vama bi šlo skupaj — se je nasmihala Andi.

— Prepričan sem, da bo šlo tudi vama — je rekel.

Nato so ga vsi trije hkrati zagledali, ko je malomarno koracil od Pavlinovega znamenja. Andi je ošinila Viktorja, ki je šobil usta.

— Viktor, če je ta, ne bode preoster. Še tako te bodo nadzirali, sam veš.

— Dostojen bom — je rekel hladno.

Stopil je skozi vrtna vrata, Viktor se je oprostil in mu šel nasproti.

— Tovariš Zalar? — je uprl tujec svoje oči vanj. Bile so sive, jeklene oči, brezbrizne, brez občutja.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDROMAT — BY OWNER
In East Chicago, Indiana. 24 washers. 7 dryers. Good business. Good neighborhood. Reasonable. BO. 8-1787 or VI. 2-3519. (183)

REAL ESTATE FOR SALE

BROADVIEW — BY OWNER
5 yr. old brick. 2 flat on cor. lot. Lge. cab. kitchens with picture windows. W-W crptg. in 1 apt. Pan. rec. rm. Nice loc. Asking \$36,000 or make offer. MU. 1-0689; FI. 3-3625. (183)

ST. ITA — BLIZU LOYOLA U.
Suha klet, 3 kopalnice, 6 spalnic. Za veliko družino ali dohodek. Veliko ograjeno dvorišče, 2 garaži, gorkota na olje. Broadway Clark-Ridge. Byrn Mawr L. V. nizkih 20h. Lastnik. 1313 W. Early, SU. 4-9592. (184)

OWNER must sell 6 large rm. brick residence, 2 large porches, 1½ baths, 2 car brick garage. A-1 cond. Excel. for large family. Close to all schools, churches, transp. Near 86th & May ST 2-7156 or RA 3-2061, eves. (185)

BY OWNER: 6-room, 3 bedrooms; large cabinet kitchen; patio; enclosed front porch; gas forced air heat; 1½-car garage. \$18,000 will accept offer. AUstin 7-2216. (184)

PRICED FOR QUICK SALE
due to death in family. No reas. offer refused. Store with 3 rm. apt. in front. 3 bdrm. modernized house in rear. 2½ blks. to church & sch., ½ blk. to transp. Nr. shopg. Call bet. 5 and 7. YA. 7-6821. (185)

HELP WANTED — FEMALE

OPENING FOR NURSES
REGISTERED
GENERAL DUTY
EVENING AND NIGHT SHIFTS.
OPPORTUNITIES FOR MARRIED NURSES WHO WISH TO RESUME WORKING.

INQUIRE ABOUT:
REFRESHER TRAINING.
FAMILY RESIDENCE ON GROUNDS.
NURSERY FOR PRE-SCHOOL-AGE CHILDREN.
SHIFT DIFFERENTIALS.
OTHER COMPENSATIONS.
APPLY TO:
WILLIAM F. HARTNETT, R.N.
DIRECTOR OF NURSING.
OR WRITE DEPT. B.
DEPARTMENT OF PERSONNEL RELATIONS

HIGHLAND VIEW HOSPITAL
3901 Ireland Dr. IN 4-9600
CLEVELAND, OHIO. (185)

— Da — je rekel mirno Zalar.

— Lamšek moje ime. Prihajam zavoljo vaše prošnje, v kateri ste prosili za resignacijo.

Segla sta si v roko in ko sta se obrnila, je Zalar videl, da je Andj dvignila roke in jih sklenila k prošnji.

Zdaj sta sedela v Viktorjevi sobi in tovariš Lamšek je previdno švigal s svojimi očmi po prostoru. Viktor je lovil trdnost in čeprav je sklenil, da mu med besedami pove tudi drobce resnice, se je vendar odločil, da ne bo oster.

— Zelo nam je žal, da sta se odločili za ta korak, tovariš Zalar — je rekel Lamšek. — Dobro veste, da nam zmognih učiteljev zelo primanjkuje. Moči, ki smo jih izsolali na kratkih kurzi, so še vedno samo neka zasilna stvar. Brez prave prakse, kar je dobrega na njih je samo politična zgrajenost.

— Vem — je rekel trdno. — Toda odločil sem se.

— Morda bi prošnjo vendarle umaknili, tovariš. Mnogo starejših učiteljev smo morali upokojiti, ker jih ni bilo moč prevzgojiti, toda z vami nikoli ni bilo težav. Pomislite, da vsa ta leta vržete proč in pri vaših letih je to vendar velika škoda.

— Koliko let sem moral proti svoji volji zagnati proč, tovariš. Če pomislim samo na leta v koncentracijskem taborišču. Šla so. Leta v teh časih tako malo pomenijo.

— Tega ne morete trditi, tovariš Zalar. Mnogo se je napravilo. Ne bom trdil, da je bilo vse suho zlato — sive oči so na gosto utripale — delale so se napake, včasih je bilo malo preveč zapostavljanja, preveč gledanja samo na zgrajenost — toda naredilo se je veliko. To morate priznati.

— Zgubil sem voljo — je dejal prepričano. — Po naravi sem kmet, človek, ki se najboljše počuti ob zemlji. Morda je tudi taborišče prispevalo svoje. Živci niso več kakor so bili.

— Damo vam bolniški dopust — je hlastnil. — Pol leta, eno leto.

— Preveč sem se že zamislil v novo življenje — je rekel mrzlo. Morda bom poskusil dobiti kakšno mesto v Zadrugi, nekaj pač, kar me bo naravnost vezalo z zemljo.

Zataknilo se jima je. Viktor je čutil, da se oba trudita, da bi videla misli, ki jih nihče ne izgovori.

— Če vam je prav, nalijem vsakemu kozarec hladnega malinovca — je rekel.

— Prosim.

Bilo je zagatno vroče in Viktor si je želel, da bi tovariš Lamšek prvi vrgel odkrito kopje. Dovolj dolgo so čakali z odgovorom, da je lahko vedel, da so zadevo preiskali iz vseh kotov.

Nažgala sta cigaretj. — Občutek imamo, da za vašo odločitvijo vendar tiči še nekaj drugega — je rekel Lamšek nenadoma in se sivimi očmi pripel na Zalarjev obraz. Viktor se ni zmedel.

— Ne vem, kaj naj bi bilo drugega — je dejal malomarno.

— Poizvedovanja kažejo, da je bila nekoč pri vas učiteljica Silva Miklavc, ki je bila zavoljo skrivanja protidržavne literature obsojena na prisilno delo.

— Kakšno zvezo naj ima to z mojo resignacijo? — je vprašal ostro.

Lamšek še vedno ni umaknil oči in v ustnih koticah je Viktor bral mrzlo porogljivost.

— Bila sta v ljubezenskem razmerju in obiskali ste jo v taborišču. Tega ne boste tajili, kajne? Je precejšnja razdalja iz Podbrezj do Teharjev in človek jo za navadnega prijatelja verjetno ne bi naredil.

— Zdaj je bil strupen in to je Viktorju pognalo kri v lica.

— V moje osebne zadeve se nimate pravice vtikati ne vi ne prosvetno ministerstvo, ker me do zdaj nihče od vas tudi ni vprašal, zakaj sem crkaval v Dachavu, ko ste drugi sedeli doma.

— Tri leta sem bil v glajni — je trdo rekel Lamšek.

— Mogoče — je rekel togotno Zalar. — Koliko pa jih je bilo, ki so učili na osvobodjenem ozemlju nekeje v Beli krajini in jim danes požete hvalo? Kaj so ti napravili?

— Brez razburjanja, tovariš. Nisem vas mislil žaliti, niti zdaleka ne. Poizvedovanja so

se vendarle ustavila ob tej točki, ker se vaša resignacija in obsodba vaše nekdanje učiteljice tako zelo ujemata.

— Se pač ujemata — je pri- bil. — Moje osebne stvari bom reševal sam. O tem ste lahko prepričani.

— Jasno, tovariš. O tem ni debate. V socialistični družbi ni nobenega pritiska, človek si izbere poklic, v katerem more družbi največ koristiti. Če nekdo v trenutnem poklicu ni srečen, če ga ne vrši z zadovoljstvom in s prepričanjem, potem je na škodi samo družba. Zakaj bi ne izbral takega, v katerem bo zadovoljstvo našel?

Razumljivo, popolnoma evidentno. Toda nekateri mislijo, da ste oddali to svojo prošnjo, kako bi se izrazil, v znak protesta, v tiho, moralno podporo svoji nekdanji učiteljici. Če bi bilo to res, potem, seveda, družba ne more ostati brezbrizna, ker bi vaša prošnja pomenila akt prikritega sovražstva in podpiranja človeka, ki

je izdal načela socialistične družbe. Saj razumete, kajne? Vedno bi ostala skrb, da boste izrabljali položaj med preprostimi ljudmi.

— Zalar je videl, da more igrati na novo karto. Zasmejal se je, da ga je Lamšek začuden pogledal. — Čujte, dragi moj, če bi hotel izrabljati svoj položaj, bi ga najlažje zdaj. Nisem v stranki, to je res in tega mi še niste zagnali v obraz. (Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
HENDERSON 1-2088 KENMORE 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Enjoy It Sooner!

... START SMALL
... START SAYING NOW
... SAVE REGULARLY

If you are wishing for a new home, automobile, boat, modern kitchen, extra special vacation . . . or a more comfortable retirement . . . or a better education for your children . . . you will enjoy your fondest dreams sooner by saving regularly at St. Clair Savings

... and your SAVINGS DEPOSITS made by October 16th EARN INTEREST from OCTOBER 1st!

4%

Current Rate

SAVE SAFELY ... at Three Convenient Locations

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

V blag spomin

OB DEVETI OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
SOPROGA IN OCETA

JOHN TONI

ki je umrl 25. septembra 1952. leta.

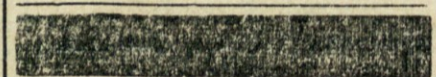
Zakaj si, predragi, šel od nas? Samevamo, brez Tebe dolg je čas, pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj, zaman, zaman Te kličemo nazaj!

Oko nam Tvoje več ne sije, srce ljubeče več ne bije, za Te se gorka solza lije — a zaman, Tebe krije grob hladan!

Zalujoci:

SOPROGI in OTROCI
SNAHA in ZET
VNUK in VNUKINJA

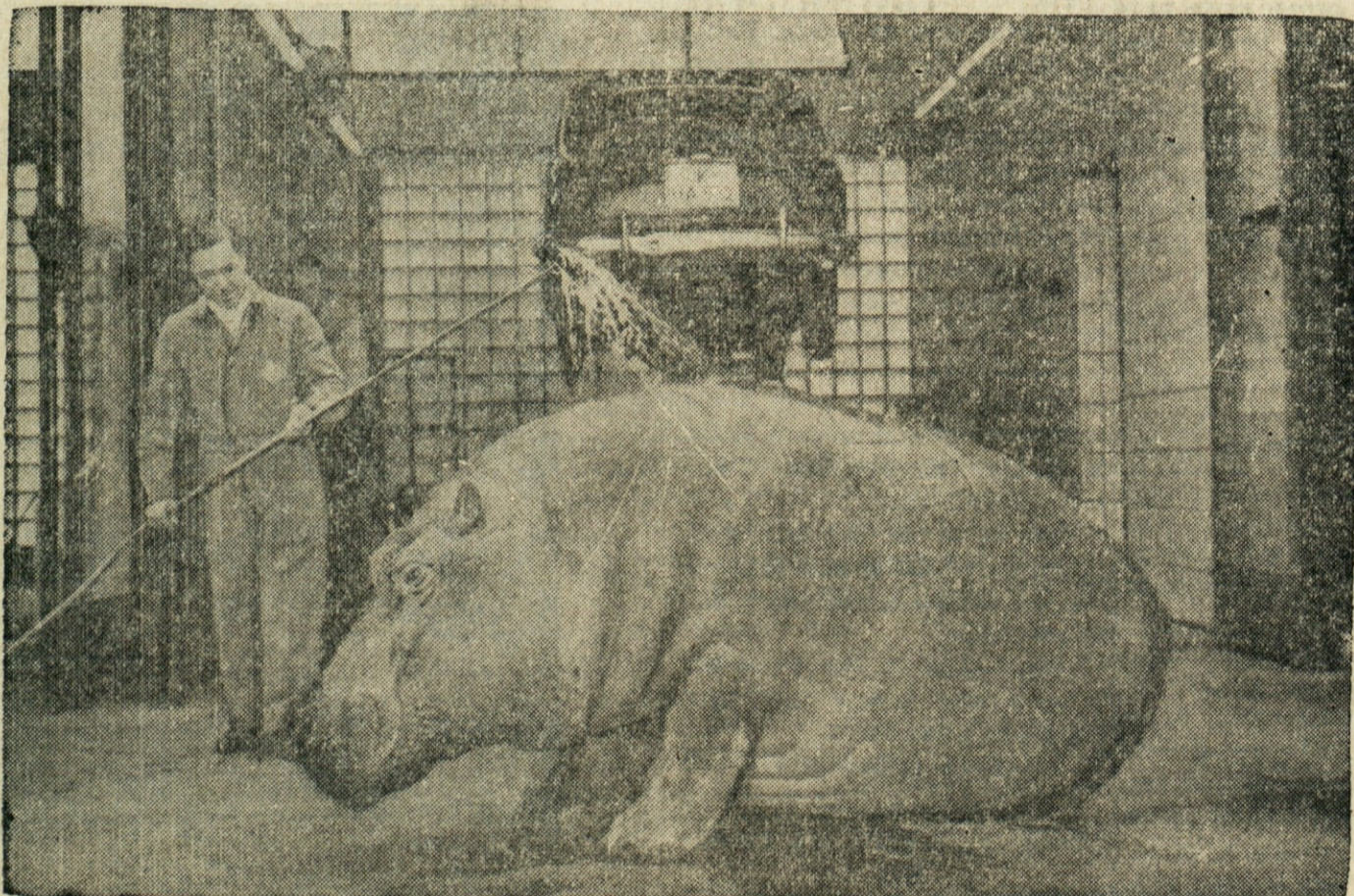
Cleveland, O., 25. sept. 1961.

HOJA MU PRIJA — Aleksej Pekikarpov je star 62 let. Napotil se je iz Daucstana v Krasnodar v Sovjetski zvezi. Od leta 1959 je prehodil že preko 6000 milj. Potoval je vzdolž obale Črnega morja skozi Armenijo, Georgijo in Azerbejdžan. Ko bo končal svoje potovanje, ga bo opisal v knjigi.

PRI DELU — Slikar se je lotil slikanja vojaške para.le v Londonu. Na platnu bi rad ohranil slavnostne uniforme in njihove nosilce za kasnejše, bolj moderne rodove.

SKRB ZA OBA — Umivalnica avtov v Bonnu na Nemškem ponuja, da bo poskrbela med umivanjem avtomobila tudi za lastnikovega "ljubčka." Čuvar povodnjega konja v cirkusu Krone si je privoščil zabavo, da je pripeljal s seboj svojega varovanca.